AGENŢIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂŢII ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL SUPERIOR
THE ROMANIAN AGENCY FOR QUALITY ASSURANCE IN HIGHER EDUCATION
Membră cu drepturi depline în Asociaţia Europeană pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - ENQA
Înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - EQAR
Strada Spiru Haret nr. 12, sector 1, Bucureşti, România

RAPORTUL Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior

tipul evaluării
EVALUARE PERIODICĂ

programul de studii universitare de licenţă

ECONOMIA COMERŢULUI, TURISMULUI ŞI SERVICIILOR

Facultatea de Ştiinţe Economice
Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu

Domeniul de licenţă - Administrarea afacerilor
Forma de **învăţământ la distanţă**

25.02.2016

▸ CONSIDERAŢII GENERALE

Prin cererea înregistrată la Agenţia Română de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior, cu nr. 5172, din data de 15.07.2015, **Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu** a solicitat evaluarea periodică a programului de studii universitare de licenţă **ECONOMIA COMERŢULUI, TURISMULUI ŞI SERVICIILOR**, forma de învăţământ ID, din cadrul **Facultăţii de Ştiinţe Economice**.

Dosarul a fost înregistrat la ARACIS cu numărul 7565 din data de 12.11.2015.

Verificarea îndeplinirii cerinţelor normative obligatorii, a criteriilor, standardelor şi indicatorilor de performanţă şi a standardelor specifice a fost efectuată de Comisia de experţi permanenţi de specialitate pentru Învăţământ la Distanţă şi Învăţământ cu Frecvenţă Redusă a Consiliului ARACIS.

Raportul de evaluare a fost elaborat în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare externă (aprobată prin HG nr. 1418/2006) şi a Ghidului activităţilor de evaluare a calităţii programelor de studii universitare şi a instituţiilor de învăţământ superior.

▸ REZULTATELE EVALUĂRII EFECTUATE DE CĂTRE COMISIA DE EXPERŢI PERMANENŢI DE SPECIALITATE

I. CERINŢE NORMATIVE OBLIGATORII

Sunt îndeplinite următoarele cerinţe normative obligatorii:

I. CAPACITATEA INSTITUŢIONALĂ

1. Departamentul / Centrul ID se organizează şi funcţionează în baza unui Regulament propriu, aprobat de Senatul universitar. Departamentul / Centrul ID asigură publicitatea acestui regulament.

2. Membrii echipei manageriale şi Directorul Departamentului / Centrului ID dispun de experienţă dovedită în proiectarea, implementarea, dezvoltarea şi managementul sistemului ID.

3. Instituţia de învăţământ superior organizatoare asigură personal administrativ corespunzător dimensionat atât în cadrul Departamentului / Centrului ID cât şi al secretariatelor facultăţilor de care aparţin programele de studii ID, pentru managementul programelor în tehnologia ID: relaţia cu studenţii, realizarea şi livrarea materialelor didactice, promovarea programelor, gestionarea actelor de studii şi a situaţiei şcolare etc.

4. Departamentul / Centrul ID are încheiate convenţii de colaborare sau contracte semnate cu alte organizaţii implicate în desfăşurarea programului de studiu la forma ID.

5. Departamentul / Centrul ID dispune de dotarea tehnică necesară desfăşurării activităţilor specifice administrării sistemului ID şi utilizează sisteme informaţionale şi de comunicare de tip Intranet sau Internet pentru managementul programelor de studii ID.

6. Instituţia de învăţământ superior organizatoare a programului de studii ID asigură spaţii de învăţământ adecvate pentru activităţi didactice faţă în faţă. Aceste spaţii se regăsesc

în orarele afişate la avizierul facultăţii şi pe pagina web. Sălile destinate activităţilor didactice dispun de echipamente tehnice care facilitează procesul de învăţare, evaluare şi comunicare.

7. Instituţia care oferă programul de studii ID demonstrează că dispune de resurse financiare asigurate pentru minimum un ciclu de studii, conform planurilor de învăţământ aprobate. Bugetul de venituri şi cheltuieli demonstrează că sunt acoperite toate responsabilităţile instituţiei către studenţi şi către parteneri.

8. Cuantumul taxei de studii este aprobat de Senatul universitar şi cuprinde toate costurile aferente, cuantificate separat pentru fiecare componentă a programului de studii ID. La stabilirea acesteia se va ţine seama de situaţii neprevăzute inclusiv aceea în care numărul de studenţi înmatriculaţi este mai mic decât cel prevăzut iniţial.

II. EFICACITATE EDUCAȚIONALĂ

9. Înscrierea şi selecţia candidaţilor se realizează după metodologia de admitere aprobată de Senatul universitar, conform reglementărilor curente ale Ministerului Educaţiei Naționale și Cercetării Științifice.

10. Înmatricularea candidaţilor admişi se face în baza unui *contract de studii* între instituţia de învăţământ superior şi candidat, semnat de ambele părţi. Un exemplar este înmânat candidatului.

11. Conţinutul *contractelor de studii* reglementează parcurgerea planului de învăţământ în sistemul de credite transferabile, relevând echivalenţa integrală cu forma de învăţământ cu frecvenţă. *Contractul de studii* include anexe sau acte adiţionale, documente în care sunt inserate prevederi privind planurile anuale de învăţământ, obligativitatea participării la activităţile asistate (AA), regimul disciplinelor opţionale, regimul taxelor de studii etc.

12. Programul de studii universitare de licenţă ID se organizează pe baza planului de învăţământ aprobat de Senatul universitar pentru acelaşi program de studii de la forma de învăţământ cu frecvenţă.

13. Programarea disciplinelor în planul de învăţământ ID se face corespunzător duratei de şcolarizare de la forma cu frecvenţă și asigură dobândirea aceloraşi competenţe.

14. Programele analitice / Fişele disciplinelor din planul de învăţământ ID sunt însoţite de calendarele activităţilor.

15. Activităţile asistate cuprind acelaşi număr de ore şi aceeaşi tematică cu cele prevăzute în planurile de la învăţământ cu frecvenţă şi se desfăşoară pe parcursul semestrului în care sunt programate.

16. Pentru specializări care implică perfecţionarea şi confirmarea practică a pregătirii profesionale, planul de învăţământ include stagii de practică în unităţi de profil.

17. Din discuţiile cu studenţii şi cu cadrele didactice reiese că procesul de învăţământ la distanţă se desfăşoară conform regulamentelor, planului de învăţământ, fişelor disciplinelor şi calendarelor disciplinelor.

18. Toate disciplinele prevăzute în planul de învăţământ au acoperire cu materiale de studiu specifice realizate integral în tehnologia ID.

19. Structura şi conţinutul materialelor de studiu ID sunt în concordanţă cu programele analitice / fişele de disciplină.

20. Pentru fiecare disciplină din planul de învăţământ, suportul tutorial este parte integrantă a procesului de pregătire şi se desfăşoară la distanţă prin mijloace de comunicaţie bidirecţionale. Tutoratul realizat prin mijloace de comunicare la distanţă este completat periodic cu sesiuni asistate faţă în faţă.

21. Sistemul de evaluare a cunoştinţelor include proceduri de evaluare continuă şi finală. Formele de evaluare sunt menţionate explicit în programele analitice / fişele disciplinelor şi în calendarele disciplinelor.

22. Evaluarea finală se realizează în sesiuni programate semestrial prin examene, colocvii sau probe practice, desfăşurate obligatoriu în prezenţa coordonatorului de disciplină şi a tutorilor.

III. MANAGEMENTUL CALITĂŢII

23. Departamentul / Centrul ID are un sistem de asigurare a calităţii pentru menţinerea obiectivelor programului ID la nivelul cerinţelor standardelor ARACIS.

24. Departamentul / Centrul ID are proceduri specifice ID pentru evaluarea periodică a performanţelor coordonatorilor de disciplină şi ale tutorilor.

25. Departamentul / Centrul ID are proceduri pentru monitorizarea sistemului tutorial şi de comunicaţie bidirecţională.

26. Departamentul / Centrul ID are proceduri specifice ID pentru îmbunătăţirea şi actualizarea periodică a materialelor de studiu ID pe baza experienţei anterioare.

27. Departamentul / Centrul ID are proceduri pentru perfecţionarea întregului personal didactic şi administrativ implicat în programele ID.

28. Coordonatorii de disciplină din cadrul programului de studii ID sunt cadre didactice titulare din instituţia de învăţământ superior organizatoare, care îndeplinesc condiţiile legale şi aceleaşi standarde specifice ca la forma de învăţământ cu frecvenţă.

29. Tutorii sunt cadre didactice universitare titulare sau asociate, care respectă prevederile legale şi sunt instruite în tehnologia ID.

30. Gradul de acoperire cu personal didactic este adecvat îndeplinirii obiectivelor declarate, pentru fiecare disciplină din cadrul programului ID.

31. Materialele publicitare de promovare a programului de studii ID includ informaţii complete şi corecte privind: specializarea, tipul diplomei obţinute la absolvire, antetul oficial al instituţiei şi informaţii referitoare la partenerii implicaţi în programul respectiv, materialele / serviciile incluse în taxele de studii. Materialele publicitare evidenţiază stadiul autorizării provizorii sau acreditării programului de studii ID.

II. STANDARDE ŞI INDICATORI DE PERFORMANŢĂ

Sunt îndeplinite următoarele Standarde şi următorii Indicatori de performanţă:

1. CAPACITATEA INSTITUŢIONALĂ

32. Responsabilităţile Departamentului / Centrului ID, prevăzute în fişa vizitei, este sunt asumate şi duse la îndeplinire.

33. Departamentul asigură că bazele de date privind toate activităţile studenţilor sunt confidenţiale, permanent actualizate, stocate în condiţii de siguranţă, garantate şi protejate împotriva actelor de vandalism, furtului sau modificărilor neautorizate.

34. Membrii echipei manageriale dispun de experienţă dovedită în proiectarea, implementarea, dezvoltarea şi managementul sistemului ID.

35. Departamentul / Centrul ID dispune şi utilizează sisteme informaţionale şi de comunicare de tip Intranet sau Internet pentru managementul și gestionarea programelor de studii ID.

36. Departamentul / Centrul ID dispune de convenţii de colaborare pentru dezvoltarea de programe de studii comune prin tehnologii ID cu parteneri acreditaţi din sistemul naţional de învăţământ și/sau parteneri acreditaţi din spaţiul european.

37. Departamentul/ Centrul ID pune la dispoziţia studenţilor cursuri interactive şi acces la biblioteci virtuale.

38. Bugetul de venituri şi cheltuieli, respectiv execuţia acestuia demonstrează că sunt acoperite toate responsabilităţile financiare ale instituţiei către studenţi şi către parteneri.

39. Resursele financiare aprobate şi alocate fiecărui program de studii ID vor ţine seama de situaţii neprevăzute, la un nivel care asigură că orice variaţie între performanţa financiară planificată şi cea reală nu va compromite standardele academice şi interesele studenţilor. Acestea vor trebui protejate chiar în situaţii în care numărul de studenţi înmatriculaţi este mai mic decât cel prevăzut iniţial.

40. Taxa de studii cuprinde toate costurile educaționale, de administrare și de management ale programelor de studiu la forma ID, conform reglementărilor interne. Taxa de studii, aprobată de Senatul universitar, va fi specificată în *contractul de studii* şi poate fi reactualizată anual.

41. Instituţia organizatoare a programului de studii ID face publice condiţiile şi procedura de returnare a taxelor de studii achitate de studenţi, în cazul în care aceştia decid să îşi anuleze înmatricularea. Criteriile de rambursare parţială sau totală a taxelor de studii fac parte integrantă din *contractul de studii* semnat între instituţie şi student.

2. EFICACITATEA EDUCAŢIONALĂ

42. *Contractul de studii* specifică cu exactitate specializarea, durata studiilor, tipul diplomei obţinute la absolvire, serviciile oferite în cuantumul taxei de studii facilităţile şi obligaţiile de care instituţia de învăţământ este răspunzătoare, drepturile şi obligaţiile financiare şi de studii ale candidatului declarat admis, condiţiile de retragere şi rambursare a taxelor de studii.

43. În cadrul fiecărei discipline se cuantifică următoarele tipuri de activităţi:
- Activităţi tutoriale (AT) şi de evaluare pe parcurs – teme de control (TC); Pentru fiecare disciplină se programează semestrial cel puţin două activităţi tutoriale desfăşurate faţă în faţă.
- Activităţi aplicative asistate – laborator, proiect, practică şi alte activităţi faţă în faţă (AA);
- Orele de curs de la forma de învăţământ cu frecvenţă sunt compensate prin studiu individual (SI), pe baza resurselor de învăţare specifice ID.

Numărul de credite repartizat disciplinelor şi forma de verificare finală se menţin ca în planul de învăţământ de la forma cu frecvenţă.

44. Programele analitice / Fişele disciplinelor din planul de învăţământ sunt, din punct de vedere cantitativ şi calitativ, la fel cu cele de la învăţământul cu frecvenţă, cuprinzând competenţele, obiectivele, conţinuturile pe tipuri de activităţi, bibliografia obligatorie şi modul de evaluare.

Există concordanţă între planul de învăţământ, programele analitice / fişele de disciplină, calendarele disciplinelor şi orarul activităţilor didactice.

45. Realizarea programului de studii se face la nivel de universitate prin cooperare inter-facultăţi şi prin facilitarea mobilităţii studenţilor în interiorul universităţii cu ajutorul acumulării şi transferului de credite de studii.

46. Pentru evaluare periodică există toate resursele de învăţământ, realizate în tehnologia ID, pentru toate disciplinele din planul de învăţământ.

Fiecare material de studiu include obiectivele specifice, organizarea sarcinilor de lucru, elemente aplicative pentru clarificarea şi consolidarea cunoştinţelor, teste de autoevaluare, recomandări bibliografice şi teme de control. Resursele de învăţământ sunt structurate ca o succesiune de sarcini de învăţare, care să faciliteze studiul individual şi dezvoltarea unor deprinderi de învăţare specifice ID.

Materialele de studiu sunt furnizate pentru fiecare student pe suporturi tipărite sau pe suport electronic, conform *contractului de studii.*

Transmiterea si utilizarea resurselor de învăţământ, precum şi asigurarea suportului tutorial, prin utilizarea tehnologiilor Internet, respecta un ghid de norme etice privind folosirea în spaţiul comun a acestor resurse şi tehnologii; ghidul de norme etice este pus la dispozitia tuturor utilizatorilor.

47. Sistemul tutorial asigură consilierea, îndrumarea diferenţiată şi personalizată a studenţilor. Comunicarea între studenţi şi tutori se realizează periodic, prin schimburi de mesaje individualizate sau de grup, utilizând mijloace de comunicare bidirecţionale la care au acces toţi studenţii. Conţinutul activităţilor asistate (laborator, proiect, lucrările practice etc.) este identic cu cel prevăzut în programele analitice / fişele disciplinelor de la forma de învăţământ cu frecvenţă.

48. Procedurile de evaluare continuă sunt asigurate prin sistemul tutorial şi au forme specifice. Ponderea acestora în evaluarea finală se stabileşte de către coordonatorul de disciplină şi se precizează în programa analitică / fişa disciplinei.

3. MANAGEMENTUL CALITĂŢII

49. Pentru programul evaluat, există dovezi de aplicare a procedurilor sistemului de asigurare a calităţii la forma ID:

- Evaluarea periodică a performanţelor coordonatorilor de disciplină şi ale tutorilor;
- Monitorizarea sistemului tutorial şi de comunicaţie bidirecţională;
- Îmbunătăţirea şi actualizarea periodică a materialelor de studiu ID pe baza experienţei anterioare;
- Perfecţionarea întregului personal didactic şi administrativ implicat în programele ID.

50. Coordonatorii de disciplină au pregătirea necesară conceperii şi elaborării materialelor didactice în tehnologie ID.

51. Tutorele este cadrul didactic cu specialitatea în domeniul disciplinei la care desfăşoară activităţi ID.

Tutorele îndrumă studentul, individualizat şi în grup, prin întâlniri directe, corespondenţă, telefon, poştă electronică sau forme combinate.

52. Raportul dintre numărul de studenţi şi numărul de tutori asigură îndeplinirea standardelor de calitate a instruirii la forma ID. Pentru stabilirea acestui raport sunt respectate prevederile legale privind organizarea, desfăşurarea şi normarea activităţilor didactice la forma ID. Grupa cuprinde maxim 25 de studenţi.

53. În stabilirea raportului dintre numărul de studenţi şi numărul de tutori sunt avute în vedere niveluri superioare ale calităţii instruirii şi învăţării, prin comparaţie cu universităţi performante din ţară şi din străinătate.

STANDARDE DE REFERINŢĂ PRIVIND UTILIZAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂŢĂMÂNT ELECTRONIC (e-Learning) ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL LA DISTANŢĂ

54. Platforma de învăţământ electronic are implementate soluţii tehnologice funcţionale pentru administrarea utilizatorilor şi a resurselor, comunicarea între utilizatori, furnizarea de resurse de studiu diversificate interactive, instrumente de evaluare şi autoevaluare etc.

Pentru fiecare disciplină din planul de învăţământ al programului de studii evaluat este implementat pe platformă câte un curs online realizat în conformitate cu strategia de dezvoltare a resurselor de studiu la forma ID, aprobat de Departamentul ID, care are înregistrate şi arhivate, pe ultimii cinci ani, activităţile utilizatorilor şi rezultatele studenţilor.

55. Platforma de învăţământ electronic este promovată şi gestionată de către Departamentul / Centrul ID din instituţia de învăţământ superior, care îşi asumă responsabilitatea asigurării pregătirii personalului didactic implicat în utilizarea acesteia.

Personalul implicat în dezvoltarea, implementarea şi utilizarea cursurilor online dispune de ghiduri specifice privind realizarea cursurilor în format electronic, în conformitate cu strategia implementării formei ID aprobată de Departamentul / Centrul ID.

Personalul didactic este instruit periodic în utilizarea instrumentelor specifice dezvoltării cursurilor online, în implementarea şi gestionarea activităţilor didactice specifice ID, precum şi în furnizarea suportului tutorial pe platformă.

Pentru fiecare disciplină, evaluarea periodică a performanţelor personalului didactic de către studenţi, în ceea ce priveşte desfăşurarea activităţilor didactice pe platformă, se realizează online. Rezultatele acestor evaluări sunt publice şi arhivate în vederea auditării interne şi externe.

56. Platforma de învăţământ electronic trebuie să fie implementată pe o infrastructură de comunicaţii care să permită accesul stabil şi simultan a unui număr mare de utilizatori şi care să gestioneze corect diverse formate electronice ale resurselor de învăţământ.

Platforma permite accesul simultan al unui număr mare de utilizatori.

Instituţia de învăţământ superior dispune de o strategie pentru întreţinerea şi actualizarea echipamentelor hardware şi produselor software specifice platformei de învăţământ electronic şi de personal calificat.

57. Instituţia de învăţământ superior dispune şi aplică proceduri de monitorizare şi evaluare a rezultatelor proceselor educaţionale implementate pe platforma de învăţământ electronic. Instituţia de învăţământ superior promovează un set de standarde de calitate pentru evaluarea periodică a serviciilor de învăţământ, administrative şi de suport oferite pe platforma de învăţământ electronic. Rezultatele acestor evaluări sunt publice şi arhivate în vederea auditării interne şi externe.

58. Anual este realizată evaluarea de către studenţi a cursurilor online şi a performanţelor personalului didactic implicat în activităţile pe platformă.

59. Rezultatele evaluărilor sunt valorificate pentru îmbunătăţirea continuă a calităţii în sistemul ID.

Observaţii şi recomandări:

Comisia de experţi permanenţi de specialitate – Învăţământ la Distanţă şi Învăţământ cu Frecvenţă Redusă a formulat următoarele recomandări:

- Continuarea pregătirii și perfecționării în tehnologie ID a cadrelor didactice și a personalului administrativ;
- Identificarea și implementarea unor modalități concrete pentru creșterea gradului de utilizare a platformei e-learning.

▸ PROPUNEREA COMISIEI DE EVALUARE

Propunerea Comisiei de experţi permanenţi de specialitate pentru Învăţământ la Distanţă şi Învăţământ cu Frecvenţă Redusă, adoptată în şedinţa din data de 22.02.2016 a fost: acordarea calificativului *„încredere"* cu **menţinerea acreditării** programului de studii universitare de licenţă **ECONOMIA COMERŢULUI, TURISMULUI ŞI SERVICIILOR**, pentru forma de învățământ **ID**, cu **180 de credite** și capacitatea de școlarizare în primul an de studiu: **125 de studenţi**, conform Extrasului din procesul verbal, Raportului de evaluare al Comisiei şi Fişelor de evaluare, înregistrate la ARACIS cu nr. 20 din 22.02.2016.

▸ EVALUAREA ÎN CONSILIU ŞI AVIZUL CONSILIULUI ARACIS

Consiliul ARACIS a apreciat că procesul de evaluare s-a desfăşurat conform prevederilor Metodologiei de evaluare externă şi a Ghidului activităţilor de evaluare a calităţii programelor de studii universitare şi a instituţiilor de învăţământ superior.

Din analiza Raportului de autoevaluare, pe baza Rapoartelor înaintate de comisia de experţi permanenţi de specialitate şi a avizului Directorului Departamentului de Acreditare privind respectarea procedurilor, Agenţia Română de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior a constatat că:

Programul de studii universitare de licenţă **ECONOMIA COMERŢULUI, TURISMULUI ŞI SERVICIILOR**, ***forma de învățământ ID*, satisface cerinţele normative obligatorii, standardele şi indicatorii de performanţă şi standardele specifice.**

▶ AVIZUL CONSILIULUI ARACIS

În Raportul Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior, elaborat şi aprobat în conformitate cu prevederile Legii nr. 87/2006, se propune:

⇒ **MENŢINEREA ACREDITĂRII** programului de studii universitare de licenţă **ECONOMIA COMERŢULUI, TURISMULUI ŞI SERVICIILOR;**
⇒ domeniul de licenţă – **Administrarea afacerilor;**
⇒ din cadrul **Facultăţii de Ştiinţe Economice;**
⇒ **Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu;**
⇒ forma de învățământ **ID;**
⇒ număr de credite – **180;**
⇒ capacitatea de școlarizare în primul an de studiu: **125 de studenţi.**

Raportul Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior şi soluţia propusă au fost discutate şi aprobate de Consiliul ARACIS la data de 25.02.2016.

Biroul Executiv al Consiliului ARACIS

Președinte	Prof. univ. dr. Iordan PETRESCU
Vicepreședinte	Prof. univ. dr. Daniela Cristina GHIȚULICĂ
Secretar general	Prof. univ. dr. Vasilica STAN
Director Departament de evaluare externă	Prof. univ. dr. Ion POPA
Director Departament de acreditare	Prof univ. dr. Simona LACHE

Acest aviz este valabil până la data de 25.02.2021 ***(cinci ani de la Ședința Consiliului ARACIS de avizare). Cererea de evaluare periodică se va depune cu trei luni înainte de expirarea termenului de valabilitate sub sancțiunea intrării în lichidare a programului de studii universitare de licență.***

Acest aviz se transmite Ministerului Educaţiei Naționale și Cercetării Ştiințifice în vederea elaborării Hotărârii de Guvern şi spre luare la cunoştinţă Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu.

București, februarie, 2016
S039 / 20 MA

IP/DS